

יומנו של ראש המועצה

ב-35 יישובי מועצה אזורית משגב לא הופקעו קרקעות בבעלות פרטית לטובת הקמת בתי. ככלל, בשיח בחברה הערבית משתמשים במונח "הפרשות" ולא "הפקעות". כששטח עובר תכנון מחדש חלק מהקרקעות הפרטיות מופרש לצרכי ציבור - דרכים, שטחים פתוחים ומבני ציבור. מקור רישום הבעלות על קרקע הוא בתקופה העות'מנית. רוב הקרקע חקלאית נרשם במעמד "מיירי", דהיינו שטח מעובד. חלק מהבתים שנבנו ע"י תושבינו הבדויים הוקמו לא על קרקע מעובדת שהם רכשו אלא בסמוך, באדמה בבעלות המדינה. כשמועצה אזורית משגב הסדירה יישוב בדווי, בעלי הזכות בקרקע קיבלו זכות לבינוי מגורים על חלק מהחלקה וחלק אחר "הופרש" לצרכי ציבור. בחלק מהמקרים חישוב הזכויות של עשרות שותפים בחלקה מסוימת הוא מורכב ותלוי בהליכים משפטיים, קנייניים ותכנוניים. מונחים כמו "פירוק שיתוף", "טבלאות איוון", "פיצוי עבור מחוברים", "העתקה" ועוד הם שערכו למשל את ביצוע בינוי היישוב ערב א-נעיים במשך שנים. בכל אופן, קרקעות בבעלות המדינה שהיו סמוכות למקום ה"פזורה", נמסרו לבעלות בני המקום הבדוויים, ורק להם, לצורך בניית בתי מגורים.

ביישובים היהודיים פעלו קק"ל וחברת הבת שלה - "הימנותא", ורכשו ועשו חליפין בחלק מהחלקות שהיו בבעלות פרטית. כל שטחי המגורים בכל יישובי משגב היהודיים נבנו אך ורק על קרקע בבעלות רשות מקרקעי ישראל. גם ביישובים הבדוויים רוב בתי המגורים שנבנו מאז הסדרת היישוב נבנו על קרקע בבעלות רמ"י. היום, גם ביישובים ערביים עירוניים נבנים אלפי יח"ד על אדמות בבעלות רמ"י שמשווקות לבני אותו הכפר במחירים מסובסדים. הסבסוד ניתן גם בצורת השתתפות בתשתיות ציבוריות, מבני ציבור ותשתיות מרחביות, וגם בצורת הנחה ישירה ל"זכאים" - בני מקום חסרי דיור (לפי קריטריונים של משרד השיכון).

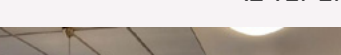
פעמים רבות נתקלתי בטענה שיישובי משגב נבנו "על" אדמות כפר מסויים או משפחה מסוימת. עיון מעמיק תמיד מעלה שהיישוב לא נבנה "על" קרקע בבעלות פרטית, ובוודאי לא על קרקע ש"הופקעה". אני חוזר ומדגיש - כל יישובי משגב היהודיים וגם הערביים לא נבנו על קרקע "מופקעת", אלא על קרקעות בבעלות רמ"י. הימצאותם של חלקות חקלאיות בבעלות פרטית בסמיכות ליישובים לא הוסיפה ולא גרעה.

החלום של כל בעל קרקע הוא שהקרקע שלו תושב ותהיה שווה יותר כתוצאה מתכנון והשקעות שממומנות ע"י מישהו אחר. כל בעל קרקע מתנגד להיטלים ומיסים שמוטלים עליו, בוודאי כאלו שהוא נדרש לשלם ללא קבלת תמורה מוחשית. בעניין הזה אין הבדל בין יישוב יהודי ליישוב ערבי. גם לא בין אורח יהודי לאורח ערבי. נהפוך הוא. יש זכויות שמוענקות רק ל"מיעוטים" במסגרת "העדפה מתקנת". מכיון שמועצה אזורית משגב היא מועצה מעורבת עם תושבים יהודים ותושבים ערבים, אנו רואים בפשטות במה מדובר. למשל, היטל ביוב, פיתוח כבישים, בניית מבני ציבור ועוד. ככלל, התושב היהודי משלם מכיסו יותר עבור כל אלו. כמובן שמועצה שערכיה הם "שונות, שיתוף פעולה וסגירת פערים" מעודדת השקעה בחברה הערבית וביישוביה ותושביה הבדוויים והערבים. לכל הדעות יש ביישובים הבדוויים מחסור באמצעים, בתשתיות ובמתקנים. אנו סוגרים את הפערים יום יום.

גם בפיתוח והשבתת קרקעות, גם בתשתיות ציבוריות ומבני ציבור, גם בבינוי קהילתי - בכל אלו מועצה אזורית משגב היא חלק מה"פתרון", ולעולם לא חלק מה"בעיה". אולי היתה בעבר הזנחה של המדינה ביישובים ערביים, היום - ממש לא! במשגב בכל אופן, אנו לוקחים חלק משמעותי בפתרון הפערים בחברה הבדווית - יום יום ושנה שנה.

אחד היישובים שנמצאים בסמיכות לקרקע חקלאית בבעלות פרטית הוא מורן. ביקר השבוע ביישוב יו"ר חברת "הימנותא". החברה פועלת להסדיר רכישות וחליפין להסדרת שטחים להרחבת היישוב. בסמיכות לרוב יישובי משגב מצויות חלקות חקלאיות בבעלות פרטית. בכל החלקות מתאפשר עיבוד חקלאי וגישה חופשית לבעל החלקה. ביישובים הבדוויים יש חלקות חקלאיות של התושבים שמבוקשות ל"שניו ייעוד" לצרכי מגורים, פיתוח והשבה. לפעמים יש "הפרשות" מחלקות פרטיות לצרכי ציבור, כבישים וכו'. במובן הזה אין הבדל בין יישובי משגב לכל יישוב ערבי.

חלק מהיישובים השכנים למשגב הם יישובים דרוזים. אלו נהנים מהשתתפות משרד השיכון בתשתיות ציבוריות בהיקף שמגיע ל-90%. נפגשתי השבוע עם ראש המועצה המקומית הדרוזית ג'וליס בעניין התכניות להרחבת הכפר. הכפר נמצא בתנופת פיתוח - בהצלחה!

נפגשתי עם קבוצת תושבים ותיקים ממועצה אזורית גולן. הם הגיעו לראות את מודל הפעלת מועדון יישובי לגיל השלישי ע"י המועצה שלנו באמצעות "מרחבים" בשיתוף עם היישוב ותושבי היישוב יובלים.

השתתפתי השבוע בישיבת הנהלת חברת "פארק משגב (תדיון)", וישיבת הנהלת "החברה הכלכלית למשגב" (חכ"ל). על אף העיכובים בתקופת הקורונה, יש התקדמות יפה גם בשיווק מגרשים באזורי התעשייה, גם בפרויקטים כלכליים רבים - התקנת מערכות פוטו - וולטאיות, פריסת סיבים אופטיים ביישובים, הקמת מבנה הבריאות, הקמת כפר גמלאים ושיווק מחצבת שגב, פיתוח אזור תעסוקה בלבון, פיתוח "מבואה" ליער שגב, קידום איזורי תעסוקה חדשים בשיתוף עם יישובים שכנים ובצמוד ובתוך יישובי משגב.

מליאת המועצה אישרה השבוע תקציב פיתוח בהיקף של מעל 14 מיליון ש"ח. במסגרת התקציב יועברו לפרויקטים של היישובים עצמם שמתבצעים במסגרת "תכנית החומש" יותר מ-3 מיליון ש"ח מכספי המועצה, יותר מאי פעם! אנחנו משקיעים, מפתחים ומשפרים בכל היישובים, בכל מוסדות החינוך ובכל הפרויקטים של הפיתוח העסקי.

נפגשתי במעלה צביה עם הנהלת היישוב ובעלי תפקידים ביישוב. אנו מקדמים בשיתוף היישוב בניית בית ספר קבוע, פיתוח איזור תעסוקה בבעלות היישוב, והרחבה של היישוב. בהצלחה!

נפגשתי השבוע גם עם מנהלים ונציגי ציבור משכניה, מורשת ומורן.

נפגשתי ושוחחתי עם תושבים מחוסנייה, סלאמה, צורית, גילון והררית.

השבוע הושלם החניון המורחב והמסודר של המועדון הכפרי, בית מרחבים ופארק אוסטריה.

השבת שלפני פסח הוא "שבת הגדול". בסוף ההפטרה מנבא הנביא מלאכי - "הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא לפני בא יום ה' הגדול והנורא...". אליהו הנביא זכור לטוב מופיע בסתר במקומות שונים ובמופע שונה. יש מסורות שהוא שיבשר את בוא הגאולה. בבתי הכנסת נהגו לדרוש בהלכות הפסח. יציאה מעבודת לחרות. ביעור החמץ. העברת המסר לדור הבא. חשיבות התשובה והכוונה. לשנה הבאה בירושלים הבנויה! חג שמח ופסח כשר, רמדאן כרים, פסחא מג'ד, שנתכה השנה לבנייה ויצירה, שלום אחווה ורעות!